

29.6.2011

2020/2011/2256

**Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto**

PL 26, Kirkkokatu 12
00023 VALTIONEUVOSTO

**SISÄASIAINMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖ 9.6.2011/SM048:00/2011 LUONNOKSESTA
VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI LÄÄKÄRIN ILMOITUSVELVOLLISUUDESTA JA
TERVEYDENHUOLLON AMMATTIHENKILÖN ILMOITUSOIKEUDESTA ASELUPA-ASIOISSA**

Lääkärin ilmoitusvelvollisuus ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus on 13.6.2011 voimaantulleella ampuma-aselain muutoksella (124/2011) toteutettu tärkeä keino aselupaa hakevan henkilön tai aseluvanhaltijan henkilökohtaisen soveltuvuuden selvittämiseksi ja aseturvallisuuden parantamiseksi.

Lupa ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tulee antaa vain sellaiselle henkilölle, joka täyttää ampuma-aseissa säädetyt edellytykset. Näistä edellytyksistä tärkein on luvanhakijan henkilökohtainen sopivuus ampuma-aseen hallussa pitämiseen. Hallussapitolupa voidaan peruuttaa ampuma-aselain 67 §:n mukaisesti esimerkiksi silloin kun luvanhaltijaa on pidettävä sopimattomana terveydentilansa tai käyttäytymisensä perusteella ampuma-aseissa luvanvaraisiksi säädettyjen esineiden haltijaksi.

Aseluvan hakijan/luvanhaltijan henkilökohtaisen sopivuuden harkitsee lupaviranomainen lupaprosessin tai luvan peruuttamisprosessin yhteydessä. Jos henkilön henkilökohtaisesta sopivuudesta ei ole varmuutta, lupaviranomainen pyytää luvan hakijalta/luvanhaltijalta lisätietoja, lääkärinlausunnon tai sotilasviranomaisen lausunnon.

Lääkärin ilmoitusvelvollisuutensa nojalla antamalle, asetusluonnoksen 2 §:n mukaan arvioidulle ilmoitukselle henkilön sopimattomuudesta voidaan pykälässä mainitut perustellut syyt huomioon ottaen antaa merkittävä painoarvo aseluvan antamista harkittaessa ja aseluvan peruuttamisharkinnassa. Terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeutensa nojalla antamalle ilmoitukselle voidaan myös antaa suuri painoarvo ilmoituksessa mainittu perusteltu syy huomioon ottaen.

Valtioneuvoston asetusluonnoksen 2 §:ssä henkilön sopimattomuuden perusteet ovat selkeästi määriteltä. Lääkärin ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusten tulee olla yksiselitteisiä ja perustua säädöksessä mainittuihin syihin. Lupaviranomaiselle ei tule lähettää ilmoituksia, jotka sisältävät yksityiskohtaisia terveystietoja eikä ilmoituksia ilman sopimattomuusarviointia perusteineen. Lupaviranomainen ei tee aseasioita käsitellessään henkilöistä lääketieteellistä arviota.

Lääkärin ja terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoituksen perusteella lupaviranomaisen tulee ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin. Jos lääkärin ilmoitus on tehty esimerkiksi asetusluonnoksen 2 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella, on lupaviranomaisen ryhdyttävä toimenpiteisiin aseluvan peruuttamiseksi ja otettava ampuma-aseet väliaikaisesti poliisin haltuun (ellei näin ole jo tehty).

Sisäasiainministeriön laatimassa muistiossa ei ole arvioitu lääkärin / terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusten määrää, joka asetuseräluonnoksen mukaan lähetettäisiin Poliisihallituksen asehallinnolle edelleen henkilön kotikunnan poliisilaitokselle toimitettavaksi. Ilmoitusten käsittely poliisihallinnossa järjestetään toimivaksi, jotta ilmoitukset saadaan mahdollisimman pian paikallisten lupaviranomaisten tietoon toimenpiteitä varten. Koska uusi aserekisteri ei ole vielä käytössä, aiheuttaa ilmoitusten käsittely manuaalisyötä. Nykyisestä aserekisteristä eivät näy esimerkiksi hylätyt aselupahakemukset eivätkä vireillä olevat aselupahakemukset.

Asetuseräluonnoksen 2 §:n 3 momentin mukaan ilmoitukset katsotaan tehdyksi 1 momentin 4-kohdassa tarkoitetulla perusteella, kun henkilön väkivaltaisesta tai uhkaavasta käyttäytymisestä tehdään hätäilmoitus hätäkeskukselle tai rikosilmoitus poliisille. Tämän säännöksen soveltamiseen liittyy useita tiedon välittämiseen liittyviä epävarmuustekijöitä. Hätäkeskuksille tulevien ilmoitusten välittyminen myös poliisilaitosten lupatoimistojen aselupa-asioita käsittelevien henkilöiden tietoon olisi hyvin epävarmaa ja sattumanvaraista. Myös lääkärin työn kannalta saattaisi olla selkeämpää, jos lääkäri säännönmukaisesti aina edellytysten täytyessä tekisi ilmoituksen poliisille eikä hänen tarvitsisi arvioida täyttyvätkö ehdotetussa säännöksessä kuvatut poikkeustapaukset. Poliisihallituksen käsityksen mukaan sisäasiainministeriön tulisi vielä uudelleen arvioida tämän säännöksen tarpeellisuus ja käyttökelpoisuus lääkärin ilmoitusvelvollisuuden tavoitteiden toteutumisen kannalta.

Lupahallintojohtajan sijainen
Lupahallintopäällikkö

Minna Gråsten

Asehallintopäällikkö

Liisa Timonen